# Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17197

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i, 2021 y?l?nda Nurhüda Sözen ve Lütfi Özil taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, okul yöneticilerinin e?itim kurumlar?ndaki **finansal yönetim** süreçlerine, özellikle de ba???lar yoluyla elde edilen gelirler ile merkezi bütçe sisteminden sa?lanan ödeneklerin bir arada kullan?lmas?na yönelik alg?lar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, geçerlik ve güvenirlik analizlerini içermektedir ve e?itim yönetimi alan?nda finansal uygulamalar?n de?erlendirilmesine önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Ba???lar, Merkezi Bütçe Sistemi, Okul Yönetimi, Finansal Yönetim, Okul Yöneticileri, Ölçek Geli?tirme, E?itim Ekonomisi.

## Yazarlar

Nurhüda Sözen, Lütfi Özil

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, okul yöneticilerinin, okullar?n finansal kaynaklar?n? olu?turan ba???lar ve merkezi bütçe ödeneklerinin birle?ik yönetim sistemine ili?kin görü?lerini, kar??la?t?klar? zorluklar? ve sisteme dair genel yakla??mlar?n? standardize edilmi? bir araçla belirlemektir. Bu araç, e?itim politikas? yap?c?lar?na ve idarecilere, mevcut finansal modelin etkilili?ini ve okul düzeyindeki uygulanabilirli?ini de?erlendirme imkan? sunar.

Ölçek, okul yöneticilerinin finansal sorumluluk, ?effafl?k ve hesap verebilirlik konular?ndaki alg?lar?n? sistematik olarak inceleyerek, söz konusu bütçeleme sisteminin okul ba?ar?s? ve yönetim kalitesi üzerindeki etkilerini ortaya ç?karmay? hedeflemi?tir.

## Yap?

Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i, okul finansman?n?n karma??k yap?s?n? ele alan **psikometrik** bir yap?y? ölçmektedir. Yap?, genellikle okul yöneticilerinin bu iki farkl? finansman kayna??n? yönetirken hissettikleri yeterlilik, kaynaklar?n adil da??t?m? ve ba???lar?n okulun özerkli?i üzerindeki etkisi gibi boyutlar? kapsamaktad?r.

Ölçek, yöneticilerin merkeziyetçi yakla??mlar ile yerel kaynak yaratma çabalar? aras?ndaki dengeyi nas?l alg?lad?klar?n? ölçen alt boyutlara sahip olabilir. Bu yap?, **e?itim yönetimi** alan?ndaki finansal kararlar?n psikolojik ve idari sonuçlar?n? incelemek için tasarlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Geçerlik

Ölçek, 2021 y?l?nda yay?mlanan çal??mada detayl? geçerlik analizlerine tabi tutulmu?tur. Ölçek geli?tirme sürecinde genellikle içerik geçerli?i için uzman görü?üne ba?vurulmu?, yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla ise **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r.

Çal??man?n ba?l??? ("Geçerlik güvenirlik çal??mas?") ölçe?in psikometrik niteliklerinin kapsaml? bir ?ekilde incelendi?ini göstermektedir. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve kullan?lan geçerlik türleri (örne?in, yap? geçerli?i, ay?r?msal geçerlik) orijinal referans makalede belirtilmi?tir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n (genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s?) hesaplanmas?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini ortaya koymu?tur.

Güvenirlik analiz sonuçlar?, ölçe?in e?itim yöneticileri grubunda tutarl? sonuçlar verdi?ini do?rulamaktad?r. Güvenirlik katsay?lar?n?n spesifik de?erleri, ölçe?in ne kadar güvenilir oldu?unu kesin olarak anlamak için orijinal akademik makalede incelenmelidir.

## Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda s?kl?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri uygulanmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?ini belirler.

Faktör analizi sonuçlar?, **Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i**'nin alt?nda yatan teorik yap?y? destekleyen, anlaml? ve yorumlanabilir faktörlere sahip oldu?unu göstermektedir.

## Araç

**Test Type: Geli?tirme Ölçe?i** (Development Scale) - Tutum ve Alg? Ölçümü

**Format:** Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamaktad?r, ancak bu tür tutum ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** derecelendirme format?n? kullan?r.

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** E?itim Yöneticileri (Okul Müdürleri ve Müdür Yard?mc?lar?)

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Age Group:** Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

**Population Details:** Türkiye'deki resmi okullarda görev yapan okul yöneticileri.

**Test Methodology:** Öz Bildirim (Self-Report) Ölçe?i.

## Anahtar Kelimeler

Okul Finansman?, E?itim Yönetimi, Bütçeleme, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** 2021 (Yay?n Y?l?)

**Sorumlu Yazar ?leti?im:** nurhudasozen@hotmail.com

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

## Kaynaklar

Sözen, N., ve Özil, L. (2021). Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i: Geçerlik güvenirlik çal??mas?. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Ara?t?rmalar? Dergisi*, *8*(2), 290-307.

Ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: bagislar-merkezi-butce-sistemi-okul-yoneticileri-olcegi-gecerlik-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

## Ba???lar-Merkezi Bütçe Sistemi Okul Yöneticileri Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak içeri?inde yer almamaktad?r. Ölçe?in maddeleri ve detayl? uygulama yönergeleri için lütfen Sözen ve Özil (2021) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM